

„Kompetencja językowa od korzeni“ – ulotka informacyjna U8/U9 Wskazówki i rady na temat wielojęzyczności w rodzinie

Drodzy Rodzice,

Państwa dziecko chodzi już od dłuższego czasu do przedszkola i mogło się oswoić z językiem niemieckim. Być może mówi jednak jeszcze słabo po niemiecku. Poniższe wskazówki pomogą Państwu wspierać dziecko w dalszej nauce niemieckiego.

Jeżeli dziecko ma 4 lata i słabo mówi po niemiecku

- **Dziecko powinno regularnie (codziennie) chodzić do przedszkola i nawiązywać tam relacje z niemieckojęzycznymi dziećmi.**

W przedszkolu dziecko będzie mieć wiele okazji do ćwiczenia języka niemieckiego. Zapewnij więc dziecku pomoc również wtedy, gdy po południu chce się spotkać z niemieckojęzycznymi dziećmi albo chce się zapisać do klubu sportowego. Niemieckojęzyczne dzieci są bardzo dobrymi wzorcami przy nauce niemieckiego.

- **Bierz udział w spotkaniach rodziców i imprezach organizowanych przez przedszkole.**

Jest to dobra okazja do zaznajomienia się z niemieckimi rodzicami, ale także do wymiany doświadczeń z innymi wielojęzycznymi rodzinami.

- **Jeżeli władasz jeszcze słabo niemieckim, koniecznie zapisz się na kurs. W ten sposób będziesz się uczyć niemieckiego razem ze swoim dzieckiem.**

Jeżeli dziecko ma 5 lat i słabo mówi po niemiecku

Zbliża się dzień, w którym Twoje dziecko po raz pierwszy pójdzie do szkoły. Jest teraz bardzo ważne, by dziecko dobrze rozumiało język niemiecki i potrafiło nim mówić. Od znajomości języka niemieckiego w znacznym stopniu zależy sukces dziecka w nauce.

- **Jeżeli dziecko miało dotychczas niewiele styczności z językiem niemieckim, uczęszczanie do przedszkola już nie wystarczy.**

Dziecko powinno dodatkowo wziąć udział w pomocniczym kursie języka niemieckiego.

- **Wspieraj dziecko na drodze do samodzielności.**

Pozwalaj dziecku załatwiać drobne sprawy w znanym otoczeniu (np. kupować chleb w piekarni), aby mogło ćwiczyć umiejętność posługiwania się niemieckim.

Jeżeli dziecko ma trudności z nauką niemieckiego

Przyczyną może być zbyt ograniczony kontakt z językiem niemieckim. Specyficzne wsparcie językowe w przedszkolu lub kurs niemieckiego mogą pomóc dziecku poprawić kompetencje językowe. Jeżeli jednak dziecko ma kłopoty także z językiem ojczystym, należy się koniecznie zwrócić do pediatry. Zleci on ewentualnie

dotkowe badania, aby stwierdzić, czy u dziecka występuje zakłócenie rozwoju mowy. Jest to równie częste u dzieci jednojęzycznych i wielojęzycznych (ok. 6 do 10% dzieci w wieku przedszkolnym). Wielojęzyczność nigdy nie jest przyczyną zakłóceń rozwoju mowy. W takiej sytuacji nie wystarczy jednak wsparcie językowe w przedszkolu. Najlepszą formą pomocy jest terapia logopedyczna, którą trzeba jak najszybciej rozpocząć.

Co potrafi już Twoje dziecko

Mówi już złożonymi zdaniami (ze zdaniami głównymi i podrzędnymi) oraz ma opanowane wszystkie podstawowe struktury syntaktyczne języka ojczystego.

Jak wspomagać rozwój językowy dziecka

- **Korzystaj z okazji do rozmów z dzieckiem.**

Czytaj dziecku w języku ojczystym i po niemiecku. Potem rozmawiaj z nim o przeczytanych tekstach i ilustracjach. Zadawaj pytania na temat przeczytanego tekstu i wyjaśniaj treści, o które dziecko pyta.

- **Słuchanie historii z płyt CD i wspólne śpiewanie w obu językach sprawia także dużo radości i przyczynia się do zwiększenia kompetencji językowych.**

- **Wykorzystuj zabawę, na przykład budowanie z klocków, zabawę lalkami i podobne czynności, aby nawiązać rozmowę.**

Mów o rzeczach, które robisz razem z dzieckiem w czasie zabawy, albo odgrywaj różne role. Rozwój językowy mogą też wspierać gry o konkretnych regułach. Przy grze w Memory możesz na przykład używać dłuższych zdań, takich jak „Nosorożec żyje w Afryce” i „Niedźwiedź polarny mieszka na biegunie północnym. To nie pasuje.”

- **Dziecko robi jeszcze zapewne błędy nawet w języku ojczystym, szczególnie w trudnych formach gramatycznych czy zdaniach z trudnym słownictwem.**

To całkiem normalne. Najlepszy sposób nauki to powtarzanie zdań poprawnie, nie poprawiając jednak wyraźnie dziecka.

Dziecko: „W cyrku siedziemy w krzesłach.”

Rodzice: „Ach, siedzieliście na krzesłach, i co dalej?”

- **W rozmowach z dzieckiem używaj dłuższych zdań; uzupełniaj to, co powie dziecko, nowymi informacjami.**

Dziecko: „Straż pożarna szybko jechała.”

Rodzice: „Tak. Na pewno coś się pali i straż pożarna musi szybko ugasić ogień.”